

Avesta Vatten och Avfall AB

avestavatten@avesta.se

Tillsyn enligt lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna; granskning av efterannonsering

Konkurrensverkets beslut

Avesta Vatten och Avfall AB har agerat i strid med 10 kap. 5 § lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna genom att inte i tid efterannonsera upphandlingen med upphandlings-ID SE78300, Tekniska konsulter för projekt avloppsreningsverk Näs.

Avesta Vatten och Avfall AB förtjänar kritik för sitt agerande.

Ärendet avslutas.

Redogörelse för tillsynsärendet

1. Konkurrensverket har uppmärksammat i statistik från EU:s standardformulär för upphandling, eForms,¹ att många upphandlingar inte efterannonseras. Detta leder till en bristfällig statistik avseende offentliga inköp i Sverige. Efterannonsering av upphandlingar skapar dessutom insyn och transparens avseende de offentliga inköpen.
2. Vid en genomgång av annonser och efterannonser som publicerades i annonsdatabaser 2021 och 2022 noterade Konkurrensverket att flera av Avesta Vatten och Avfall AB:s (Avesta Vatten och Avfall) upphandlingar inte hade efterannonserats. En av dem var upphandlingen Tekniska konsulttjänster för projekt avloppsreningsverk Näs (Upphandlingen).² Den ursprungliga upphandlingsannonsen publicerades den 26 september 2022.
3. Under utredningen har Avesta Vatten och Avfall sammanfattningsvis angett följande. Efterannonsering har inte skett och anledningen är bristande rutiner avseende ansvar mellan Avesta Vatten och Avfall och dess konsulter. Avesta Vatten och Avfall kommer att säkerställa att efterannonsering fortsättningsvis sker i enlighet med aktuella lagkrav.³ Upphandlingen avsåg tjänster och dess uppskattade värde uppgick till 8 000 000 kronor exklusive mervärdesskatt. Upphandlingen omfattades av lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna (LUF) och påbörjades efter den 1 februari 2022.⁴

Skälen för beslutet

Skyldigheten att efterannonsera

4. LUF omfattar de åtgärder som vidtas av upphandlande enheter i syfte att anskaffa varor, tjänster eller byggtreprenader genom tilldelning av kontrakt eller ramavtal inom försörjningssektorerna. LUF gäller för upphandlande enheter med verksamhet inom områdena vatten, energi, transporter eller posttjänster.⁵
5. När upphandlade kontrakt eller ramavtal har tilldelats ska resultatet av upphandlingen efterannonseras senast 30 dagar efter det att avtalet eller ramavtalet ingicks. För upphandlingar som är påbörjade innan den 1 februari 2022 omfattar skyldigheten att efterannonsera endast upphandlingar över tröskelvärdena. För upphandlingar som är påbörjade

¹ Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2019/1780 av den 23 september 2019 om fastställande av standardformulär för offentliggörande av meddelanden om offentlig upphandling och om upphävande av genomförandeförordning (EU) 2015/1986 ("eForms").

² Tekniska konsulter för projekt avloppsreningsverk Näs, Upphandlings-ID SE78300.

³ Handl.nr 6.

⁴ Handl.nr 11 och 18.

⁵ 1 kap. 2 § och 2 kap. 1–8 §§ LUF.

efter den 1 februari 2022 omfattar skyldigheten att efterannonsera både upphandlingar över och under tröskelvärdena. Upphandlingar som understiger direktupphandlingsgränsen behöver inte efterannonseras.

6. Bestämmelserna om efterannonsering finns för upphandlingar över tröskelvärdet i 10 kap. 5 § LUF. Vad en efterannons ska innehålla framgår av upphandlingsförordningen (2016:1162) och för upphandlingar över tröskelvärdet även i de standardformulär som regleras i genomförandeförordningen om eForms.
7. För upphandlingar av tjänster som påbörjades mellan den 1 februari 2022 och den 31 december 2023 var direktupphandlingsgränsen 1 200 000 kronor och tröskelvärdet 4 483 865 kronor.⁶

Konkurrensverkets bedömning

8. Avesta Vatten och Avfall är upphandlande enhet i ärendet. Enligt vad som framkommit av utredningen påbörjades Upphandlingen efter den 1 februari 2022 och uppgick till ett värde om 8 000 000 kronor, vilket översteg såväl tillämplig direktupphandlingsgräns som tillämpligt tröskelvärde.
9. Av utredningen har framkommit att efterannonsering inte har skett i tid. Konkurrensverket har inte funnit skäl att utreda om efterannonsering skett vid en senare tidpunkt.
10. Avesta Vatten och Avfall har med beaktande av vad som anförts ovan agerat i strid med bestämmelserna om efterannonsering i 10 kap. 5 § LUF.
11. Konkurrensverket har inte funnit skäl att utreda övriga upphandlingar som granskats i ärendet vidare.

Detta beslut har fattats av vikarierande generaldirektören. Föredragande har varit enhetschefen Therése Westermark.

Beslutsfattandet har dokumenterats digitalt och beslutet saknar därför namnunderskrift.

Hanna Witt

Detta beslut publiceras på Konkurrensverkets webbplats.

⁶ Kommissionens delegerade förordning (EU) 2021/1953 av den 10 november 2021 om ändring av Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/25/EU vad gäller tröskelvärden för varu-, tjänste- och byggtreprenadkontrakt samt projekttävlingar, samt Tillkännagivande 2022:190 om tröskelvärden vid offentlig upphandling, publicerad den 16 mars 2022.

Allmänt om Konkurrensverkets tillsyn

Konkurrensverket har i uppdrag att utöva tillsyn på området för offentlig upphandling i syfte att öka regelefterlevnaden och bidra till en effektiv offentlig upphandling.

Konkurrensverkets granskning i ett enskilt ärende kan visa att en upphandlande myndighet har agerat i strid med regelverket för offentlig upphandling.

Konkurrensverket kan då ansöka om upphandlingsskadeavgift, om förutsättningarna för det är uppfyllda, eller sammanfatta resultatet av tillsynen i ett beslut. Genom att fatta ett tillsynsbeslut kan Konkurrensverket peka på förfaranden hos myndigheten som är i strid med regelverket eller göra andra påpekanden som är motiverade.

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas. Om ni vill överklaga ska detta göras skriftligen. Överklagandet ska ställas till Förvaltningsrätten i Stockholm men ges in till Konkurrensverket, gärna via e-post till konkurrensverket@kkv.se. Överklagandet ska ha kommit in till Konkurrensverket inom tre veckor från den dag då beslutet meddelades.

I överklagandet ska ni ange vilket beslut som överklagas och den ändring av beslutet som ni begär.